

W GMINNE WIEŚCI

ISSN 1442-5022

**KWARTALNIK SPOŁECZNO - KULTURALNY
GMINY KAMIONKA WIELKA**

Nr 78 ROK XIX KWIECIEŃ - WRZESIEŃ 2020 r. Cena 4 PLN

Zasadenie dębu papieskiego
Kamionka Wielka, 15.10.2006 r.

Ślady Jana Pawła II w naszej gminie

str. 15-18

Co z tym mostem? - informacja wójta

str. 8-9

Fot. Urząd Miasta Nowy Sącz

Zmiana proboszcza w Parafii Mystków

str. 2, 10-13

Fot. Kazimierz Ogorzałek

Wywiad z Tomaszem Jaroszem

str. 20-21

Fot. Dorota Czocho

Pożegnanie ks. prałata Józefa Głowy

Fot. Kazimierz Ogorzałek

W numerze:

- str. 2 Pożegnanie proboszcza w Mystkowie
- str. 4 Wybory prezydenckie
- str. 5 Sesje w gminie
- str. 6 Wójt z absolutorium
- str. 6 Tarcza także dla Kamionki
- str. 7 Program "Zdalna szkoła"
- str. 8-9 Co z tym mostem?
- str. 10-13 Zmiana proboszcza w Mystkowie
- str. 13 Budowa kanalizacji w Mystkowie
- str. 14 Jubileusz szkoły
- str. 15-18 Niezwykłe spotkania z papieżem
- str. 19 Ekologiczna inicjatywa wójta
- str. 20-21 Wywiad z Tomaszem Jaroszem
- str. 22 Nie daj się wykorzystać
- str. 23-24 Kiedy myślę Ojczyzna
- str. 25 Konkurs plastyczny
- str. 26 Program "Moja woda"
- str. 27 Stroje dla "Mszalniczan"
- str. 28 Sukces SP w Mszalnicy
- str. 29 Wakacje z GOK
- str. 30 "Mszalniczanie" trwają w tradycji
- str. 31-32 "Lato w Dolinie Kamionki"

Drodzy Czytelnicy

Żyjemy w czasach niezwykle trudnych. Ogłoszona pandemia i wprowadzony reżim sanitarny spowodowały, że nie ukazał się na czas kolejny numer naszego kwartalnika. Zamknięto szkoły, instytucje kultury i ograniczono dostęp do kościołów - gdzie zwyczajowo dystrybuowana jest nasza gazeta.

Otrzymaliśmy wiele telefonów od Was, wiemy, Czytelników z zapytaniem o nowy numer "Gminnych Wieści". Dlatego z ogromną radością publikujemy kolejny numer, pełen ważnych tematów, związanych z życiem gminy.

Wszyscy z niepokojem patrzymy na wzrost zakażeń kononawirusem w naszym powiecie i gminie. Wielu z Was doświadczyło zakażenia Covid-19, jeszcze więcej kwarantanny. Nie podajemy ich ilości, z uwagi na ich zmienność. Codzienne raporty dostępne są w mediach społecznościowych.

Kolejny problem, to nieczynny most na Kamienicy i dramat wielu mieszkańców gminy, którzy codziennie muszą dojeżdżać do Nowego Sącza objazdowymi, wąskimi drogami. Za kilkanaście lat trudno będzie uwierzyć, że autobus MZK z Kamionki Wielkiej do Nowego Sącza jeździł przez... Ptaszkową i Cieniawę.

Z racji 100 - lecia urodzin Jana Pawła II, poszukaliśmy śladów jego obecności w naszej gminie. W niniejszym numerze zamieszczamy też obszerną relację poświęconą zmianie proboszcza w Parafii Mystków, przedstawiamy sukcesy Tomasza Jarosza i przypominamy wyniki z ostatnich wyborów prezydenckich w naszej gminie. Jak zwykle, zamieszczamy też wiele informacji z życia społeczno-gospodarczego gminy.

Życzymy przyjemnej lektury!

Redakcja

Wybory, wybory i po wyborach...

Za sobą mamy kampanię i wybory na Prezydenta RP. Warto przypomnieć, że do wyborów stanęło aż 11 aż kandydatów. Poprzedzająca głosowanie kampania wyborcza była prowadzona z wraskiem, bardzo ostro, żeby nie powiedzieć brutalnie. W większości nie dotyczyła prezentacji programów, a ograniczała się do totalnej krytyki konkurencji. Ponie-

waż nie było zgody na przeprowadzenie wyborów w majowym terminie, kolejne wyznaczono na 28 czerwca 2020 r. Gmina Kamionka Wielka zanotowała bardzo wysoką frekwencję wyborczą – 74,20 %. Jednak te wybory nie wyłoniły zwycięzcy, a najwięcej głosów zdobyli urzędujący prezydent Andrzej Duda i Rafał Trzaskowski, którzy przeszli do II tury, przeprowadzonej

dwa tygodnie później. Ostatecznie zwyciężył Andrzej Duda z wynikiem 51,03 %, natomiast Rafał Trzaskowski uzyskał 48,97 % głosów. Poniżej podajemy w tabelce szczegółowe dane uzyskane w II turze wyborów w ośmiu obwodach do głosowania w gminie Kamionka Wielka.

Kazimierz Ogorzałek

(fot. Jakub Szymczuk/KPRP)

Nr	Obwodowa Komisja Wyborcza	Frekwencja w %	Podział głosów w %	
			Duda Andrzej Sebastian	Trzaskowski Rafał Kazimierz
1	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamionce Wielkiej	73,45	79,13	20,87
2.	Szkoła Podstawowa w Mystkowie	74,55	81,89	18,11
3	SP w Królowej Górnej	76,04	83,79	16,21
4	SP w Jamnicy	72,32	78,21	21,79
5	SP w Mszalnicy	77,15	87,33	12,67
6	Remiza OSP w Boguszy	78,24	82,61	17,39
7	SP w Królowej Polskiej	76,07	89,31	10,69
8	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kamionce Wielkiej	70,36	83,78	16,22

Sesje w gminie

W dniu 23 marca 2020 roku odbyła się XXI sesja nadzwyczajna Rady Gminy obecnej kadencji, której głównym tematem było podjęcie uchwał w sprawie zmiany w Budżecie Gminy Kamionka Wielka na rok 2020 oraz w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kamionka Wielka w 2020 roku.

Kolejna XXII zwyczajna sesja Rady Gminy odbyła się w dniu 14 maja 2020 roku i została zwołana, aby podjąć uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamionka Wielka na lata 2021-2030, uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie opłaty targowej, uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Mystkowie, celem realizacji projektu zakupu środka transportu – samochodu ratowniczo-gaśniczego do prowadzenia akcji ratowniczych. Podczas posiedzenia rada podjęła także uchwały w sprawie zmiany w Uchwale Budżetowej Gminy Kamionka Wielka na rok 2020, zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Kamionka Wielka na lata 2020-2035, wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej na rzecz współwłaściciela, zmiany załącznika Nr 1 do uchwały Nr XIII/81/2019 rady Gminy Kamionka Wielka z dnia 27 września 2019 roku w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka Wielka, wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości, przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych na ekologiczne, uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 w Gminie Kamionka Wielka. Radni

zapoznali się również z oceną zasobów pomocy społecznej za 2019 rok, sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu Wspierania Rodziny i systemu pieczy zastępczej za 2019 rok, sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za 2019 rok, raportem z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Kamionka Wielka w latach 2017-2019, raportem z wykonania Gminnego Programu przeciwdziałania narkomanii za rok 2019 oraz ze sprawozdaniem z realizacji Programu współpracy Gminy Kamionka Wielka z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2019.

W dniu 9 czerwca 2020 roku odbyła się XXIII sesja nadzwyczajna Rady Gminy Kamionka Wielka, podczas której wójt Gminy przedstawił Raport o stanie Gminy Kamionka Wielka za 2019 rok. Radni podjęli także uchwały w sprawie pozostawienia petycji bez rozpatrzenia, określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego oraz w sprawie zmiany Uchwały Nr XXIX/263/2013 Rady Gminy Kamionka Wielka z dnia 16 października 2013 roku w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki okresowe i zasiłki celowe zmienionej uchwałą NR XI/95/2015 Rady Gminy Kamionka Wielka z dnia 26 listopada 2015 r.

XXIV sesja zwyczajna Rady Gminy Kamionka Wielka miała miejsce w dniu 25 czerwca 2020 roku. Głównym tematem obrad było rozpatrzenie Raportu o stanie Gminy Kamionka Wielka za 2019 rok oraz debata nad Raportem o stanie Gminy Kamionka Wielka za 2019 rok. Ważny

punkt obrad stanowiło także rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 rok. Podczas sesji radni postanowili udzielić wójtowi Gminy Kamionka Wielka wotum zaufania oraz absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok. Zostały także podjęte uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka Wielka, wskazania wstępnych miejsc lokalizacji nowych przystanków komunikacyjnych przy drodze krajowej nr 28, zmieniającej Uchwałę Nr XXII/145/2020 Rada Gminy Kamionka Wielka z dnia 14 maja 2020 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany wysokoemisyjnych urządzeń grzewczych na ekologiczne, zmieniającej uchwałę w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości oraz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, zmiany w budżecie Gminy Kamionka Wielka na rok 2020, zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020, zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Kamionka Wielka za rok 2019, zmiany składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kamionka Wielka, zmiany składu osobowego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Kamionka Wielka oraz zmiany składów osobowych stałych Komisji Rady Gminy Kamionka Wielka.

Z treścią podjętych uchwał można zapoznać się w Biuletynie Informacji Publicznej na naszej stronie internetowej www.bip.malopolska.pl/ugkamionkawielka.

Przewodniczący Rady Gminy
Marcin KIEŁBASA

Wójt z absolutorium

za 2019 r. gospodarzowi gminy – wójtowi Andrzejowi Stankowi.

Przewodniczący Rady Marcin Kiełbasa poinformował radnych, iż zgodnie z procedurą opinię o realizacji uchwały budżetowej przedstawiła Regionalna Izba Obrachunkowa, nie zgłaszając żadnych uwag.

Głosowanie poprzedziła debata nad wcześniej przedstawionym radnym przez wójta gminy „Raportem o stanie gminy za 2019 rok”.

Czternastu radnych było za udzieleniem absolutorium, jeden przeciw.

To drugie absolutorium wójta Andrzeja Stanka od wyborów samorządowych. Wójt otrzymał brawa oraz gratulacje od przewodniczącego Rady Gminy Kamionka Wielka, a także radnych. Po zakończeniu sesji do wójta z gratulacjami udali się również pracownicy Urzędu Gminy.

M.A-W.

Jednym z najważniejszych punktów obrad sesji Rady Gminy Kamionka Wielka, która odbyła się 25 czerwca 2020 r. było udzielenie wotum zaufania i absolutorium z wykonania budżetu

Tarcza także dla Kamionki Wielkiej

Andrzej Stanek wójt gminy Kamionka Wielka odebrał 25 czerwca br. w Starostwie Powiatowym w Nowym Sączu promesę dla gminy na kwotę 1 221 634 zł z Funduszu Inwestycji Samorządowych. Powiat Nowosądecki i 16 gmin z regionu otrzyma finansowe wsparcie w wysokości ok. 40 mln zł.

- Te pieniądze będą krążyć w lokalnej gospodarce – wyjaśniał starosta Marek Kwiatkowski. - Firmy kupują materiały w lokalnych hurtowniach. Wypłacają wynagrodzenia pracownikom, którzy z kolei robią zakupy w sklepach lokalnych właścicieli. Fundusz Inwestycji Samorządowych jest zatem wsparciem dla naszych przedsiębiorców i mieszkańców, którzy nie utracą pracy i otrzymają wyczekiwane inwestycje. Efekty tego wsparcia będzie można zobaczyć

jeszcze w tym roku. Dzięki pomocy prezydenta Andrzeja Dudy i polskiego rządu możemy korzystać z przyznanych środków przez dwa lata! Co ważne, te pieniądze będą przekazywane powiatom i gminom w formie przelewów bez zbędnej biurokracji. To bezprecedensowe wsparcie dla gmin i powiatów Polsce.

Wysokość przyznanych pieniędzy dla gmin powiatu nowosądeckiego zależy od wartości planowanych przez gminy inwestycji, a także z relacji wydatków majątkowych i zamożności danego samorządu.

Tarcza dla samorządów to także program wsparcia dla polskich małych i średnich firm, które startują w przetargach i realizują zadania zlecone przez samorządy. To kolejny zastrzyk środków, który pozwala nie tylko na utrzymanie miejsc pracy, ale także na podnoszenie zarobków pracowników.

M.A-W.

Program "Zdalna szkoła"

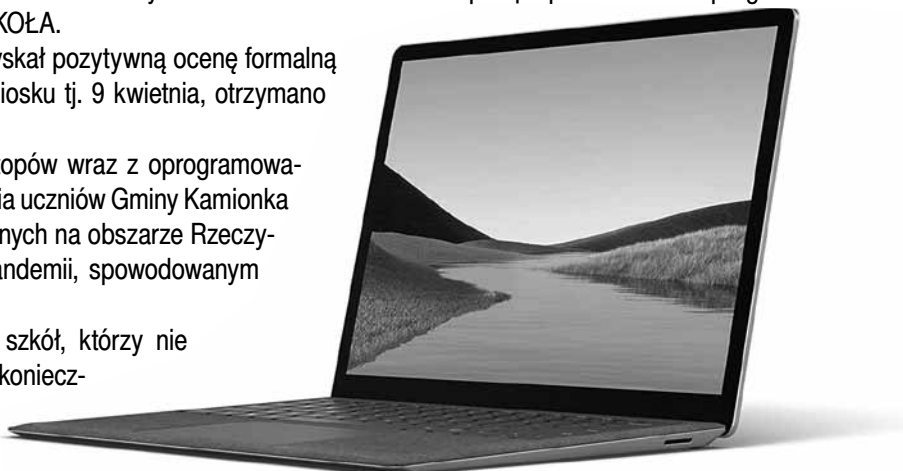
Gmina Kamionka Wielka uzyskała dofinansowanie w wysokości 70 000 zł na zakup laptopów wraz z oprogramowaniem w ramach rządowego programu ZDALNA SZKOŁA.

Wniosek na ten cel złożony 2 kwietnia br. uzyskał pozytywną ocenę formalną i merytoryczną. Już kilka dni po złożeniu wniosku tj. 9 kwietnia, otrzymano informacje o przyznaniu grantu.

Uzyskane środki pozwoliły na zakup 28 laptopów wraz z oprogramowaniem na potrzeby wsparcia zdalnego nauczania uczniów Gminy Kamionka Wielka, wprowadzonego w placówkach szkolnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, w związku ze stanem pandemii, spowodowanym zakażeniami koronawirusem.

Sprzęt został udostępniony uczniom gminnych szkół, którzy nie posiadają komputerów/laptopów/tabletów - koniecznych do udziału w zajęciach lekcyjnych na odległość, spełniających określone kryteria.

Informacja o programie ZDALNA SZKOŁA znajduje się TUTAJ (<https://cppc.gov.pl/zdalna-szkola>).

Rzeczpospolita
Polska

CENTRUM
PROJEKTÓW
POLSKA
CYFROWA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Zakup sfinansowany w ramach realizacji projektu pn. „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Kolejne laptopy dla szkół

Centrum Projektów Europejskich było organizatorem konkursu, którego celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu dzieci i młodzieży szkolnej. Gmina Kamionka Wielka uczestniczyła w nim po raz drugi i z sukcesem.

Dzięki pozytywnej ocenie złożonego wniosku, Gmina Kamionka Wielka otrzymała grant w wysokości ponad 114 tys. zł, co pozwoliło na zakup 44 laptopów z oprogramowaniem.

Komputery udostępnione zostaną uczniom szkół z rodzin wielodzietnych (3+), którzy do tej pory nie posiadają możliwości udziału w zdalnym nauczaniu.

22 czerwca br. 44 laptopy z oprogramowaniem Windows i Office zostały przekazane dyrektorom kamionczańskich szkół.

M.A-W.

Co z tym mostem?

Informacja w sprawie budowy mostu na Kamienicy

Ta wiadomość powinna ucieszyć mieszkańców naszej gminy. W dniu 19.08.2020 r. Wykonawca przejął plac budowy i ruszyły pierwsze prace związane z budową mostu zastępczego na rzece Kamienica w ciągu ul. Kamiennej w Nowym Sączu. Przypomnijmy, że Miejski Zarząd Dróg w Nowym Sączu w dniu 15.07.2020 r. ogłosił przetarg nieograniczony na zadanie pn.: „Budowa mostu zastępczego w ciągu drogi powiatowej nr 1576K w miejscowości Nowy Sącz w km 0+500”, którego przedmiotem było zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z budową mostu w ciągu ul. Kamiennej.

Nie sposób tutaj nie wspomnieć o staraniach Wójta Gminy Kamionka Wielka Pana Andrzeja Stanka, który zaraz po wyłączeniu

mostu z ruchu podjął na szczeblu administracji samorządowej, wojewódzkiej a także krajowej starania o jak najszybszą realizację budowy mostu zastępczego na rzece Kamienica. Mając na względzie konieczność zapewnienia mieszkańcom gminy bezpiecznego połączenia komunikacyjnego z miastem Nowy Sącz, już w trakcie spotkania u Wojewody Małopolskiego w dniu 6 lipca br. a następnie u Starosty Nowosądeckiego w dniu 17 lipca br. Wójt zadeklarował, że gmina Kamionka Wielka gotowa jest partycypować w kosztach budowy mostu tymczasowego, jeśli od tego uzależniona będzie niezwłoczna budowa przeprawy. Wójt poinformował, że przedstawi Radzie Gminy projekt wsparcia finansowego tej inwestycji kwotą 200 tys. złotych. Decyzja o partycypacji w kosztach

budowy mostu tymczasowego podjętą była troską o zdrowie i życie mieszkańców gminy, których obecna sytuacja jest niezwykle trudna, choćby z uwagi na konieczność dłuższego oczekiwania na przyjazd służb ratowniczych, konieczność korzystania z wąskich dróg tzw. objazdowych oraz dużego natężenia ruchu samochodowego na drogach gminnych w pobliżu domostw. Wójt miał również na względzie interes lokalnych przedsiębiorców, dla których most, chociażby na razie tymczasowy jest sprawą priorytetową i nie cierpiącą zwłoki. Nie bez znaczenia były też, coraz częściej kierowane przez mieszkańców apele do Wójta proponujących przeznaczenie na budowę mostu środków finansowych nawet tych zabezpieczonych w budżecie gminy na budowę chodników.

Przygotowania do zbudowania przeprawy zastępczej - stan na 24.08.2020

Wszystkie te aspekty utwierdził Wójtą w przekonaniu, że decyzja o partycypacji w kosztach budowy zastępczego mostu jest jak najbardziej słuszna, bo służy dobru całej społeczności lokalnej. W ślad za tym z inicjatywy Wójtą został przygotowany projekt Uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej miastu Nowy Sącz, który Wójt przedstawił na XXV Nadzwyczajnej Sesji Rady Gminy Kamionka Wielka w dniu 13.08.2020 r. Uchwała została przyjęta przez Radnych niemal jednogłośnie. Od głosu wstrzymało się jedynie dwóch radnych.

Również Starosta nowosądecki Marek Kwiatkowski wykazując zrozumienie trudnej sytuacji, w szczególności mieszkańców gminy Kamionka Wielka, przychylił się do prośby samorządowców i udzielił pomocy finansowej w wysokości 100 tysięcy złotych. Miasto Nowy Sącz zabezpieczyło w budżecie na ten cel kwotę 1,2 mln złotych. Wsparcie realizacji przedmiotowego zadania kwotą 50 tysięcy zł zadeklarowała również Gmina Grybów.

Należy dodać, że Prezydent Miasta Nowego Sącza, z którym Wójt Gminy Kamionka Wielka jest w stałym kontakcie poinformował, że jeśli nie wystąpią jakieś nadzwyczajne okoliczności, to most tymczasowy na rzece Kamienica powinien zostać oddany do użytkowania najpóźniej do 15 października br. Mijemy nadzieję, że nic nie stanie na przeszkodzie i już wkrótce skończą się niedogodności, które mieszkańcy naszej gminy muszą znosić od kilku miesięcy.

Jarosław Strojny

Zdjęcie Urząd Miasta Nowego Sącza
Kazimierz Ogorzałek

POWSZECHNY SPIS ROLNY 1.09.–30.11.2020

**Spiszmy się,
jak na rolników
przystało!**

- internetowo na spisrolny.gov.pl
- telefonicznie, dzwoniąc na infolinię spisową pod numer 22 279 99 99

Potrzebujesz więcej informacji?

Wejdź na spisrolny.gov.pl lub zadzwoń na infolinię spisową pod numer 22 279 99 99

Powszechny
Spis Rolny 2020

Zmiana proboszcza w parafii Mystków

Bardzo uroczysta była Msza święta w mystkowskim kościele w pierwszą niedzielę sierpnia br. Wtedy odbyło się pożegnanie Proboszcza Józefa Głowy, w związku z jego przejściem na emeryturę. Ks. Józef Głowa bardzo się zastężył parafii i gminie w trakcie 23 letniego przewodzenia parafii Mystków, o czym świadczą imponujące dokonania zarówno w sferze duchowej jak i materialnej. Wcześniej kapłańską posługę sprawował w Cermnej, Nowym Sączu i Wójtowie.

Eucharystii przewodniczył ks. Tadeusz Paszyński dziekan z Parafii Matki Bożej Niepokalanej w Nowym Sączu. W koncelebrze uczestniczyli: zdający urząd proboszcza ks. Józef Głowa i ks. Mieczysław Głowa – emeryt i rezydent. Muzyczną oprawę przygotowała miejscowa Orkiestra Dęta, pod batutą Mateusza Głowczyka.

Po Eucharystii młodzież z Mystkowa i Mszalnicy przedstawiła montaż słowno-

-muzyczny. Wójt Gminy Kamionka Wielka Andrzej Stanek odczytał list gratulacyjny z podziękowaniami, przypominając ogrom pracy, starań i osiągnięć Prałata Józefa Głowy.

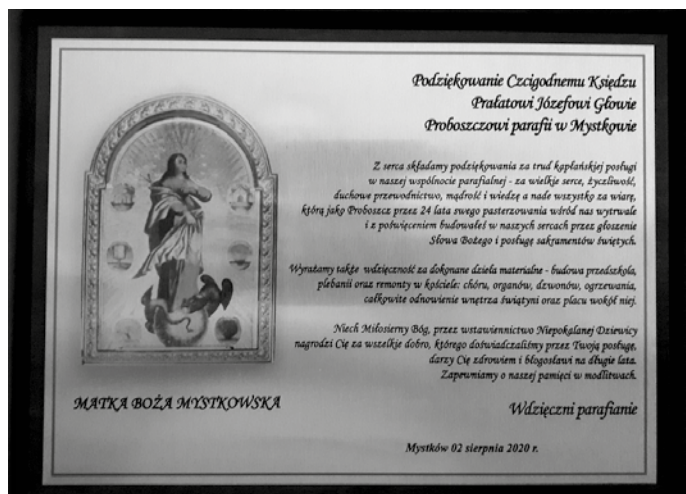
Z sercami wdzięcznymi pośpieszyli także przedstawiciele Przedszkola Parafialnego „Faustynka” z Mystkowa, by oddać hołd. W imieniu parafian okolicznościowy grawerton z obrazem Matki Boskiej Mystkowskiej i podziękowaniami wręczyła delegacja Rady Parafialnej na czele z przewodniczącym Józefem Janusem. Wyrazy szacunku przekazywały także delegacje: obydwu szkół i OSP z Mszalnicy i Mystkowa, Zespołu Regionalnego „Mszalniczanie”, Stowarzyszenia „Wola”, Chóru Parafialnego, Domowego Kościoła, młodzieży i rodziców.

Dziękując wszystkim za życzenia i miłe słowa, wzruszony ks. Prałat Głowa wyraził radość i powiedział serdeczne „Bóg zapłać” wszystkim parafia-

nom i grupom za współpracę, podziękowania i ciepłe słowa. Wszystkim wszystko przebacza i prosi o to samo. Dodał, że swoją emeryturę zaplanował inaczej, ale ma też świadomość, że trzeba przyjąć to, czego się nie planowało w imię wezwania: „Bądź wola Twoja”. Na koniec powiedział: „Proszę też, abyście życzliwie przyjęli nowego proboszcza i módlcie się za mną”.

Tydzień później nastąpiło przywitanie nowego proboszcza Tadeusza Śmierciaka. Ksiądz dziekan Tadeusz Paszyński, zgodnie z pismem ks. bpa Andrzeja Jeża i w jego imieniu - przekazał urząd obecnemu proboszczowi, który przybył z parafii w Limanowej Sowlinach. Nowego gospodarza parafii kwiatami, chlebem i solą – z najlepszymi życzeniami - przywitała Rada Parafialna i przedstawiciele społeczności parafialnej.

Tekst i fot:
Kazimierz Ogorzałek

List gratulacyjny od Wójta Gminy

Wielebny

Ks. prałat Józef Głowa

**Proboszcz Parafii św. Apostołów Filipa
i Jakuba Młodszego w Mystkowie**

Wielebny Księżu Prałacie

Jestem pewien, że pół wieku temu, gdy wstępowałeś w progi seminarium duchownego usłyszałeś te słowa: *Duc in altum* - Wypłyni na głębię! Usłyszałeś i odpowiedziałeś na nie swoją wierną, czterdziestoczteroletnią posługą kapłańską w Cermnej, Nowym Sączu, Wójtowej i przez ponad połowę swego kapłaństwa - 23 lata w naszej parafii, parafii świętych Apostołów Filipa i Jakuba Młodszego w Mystkowie. Może fundament Twojego powołania zamyka się w słowach Johna Henry'ego Newmana błogosławionego Kościoła katolickiego, angielskiego kardynała: „Jestem powołany, aby czynić to lub być tym, do czego nikt inny nie jest powołany, mam swe miejsce w Bożych planach na Bożej ziemi, którego nikt inny nie ma. Czy jestem ubogi, bogaty, pogardzany lub też szanowany - Bóg zna i wola mnie po imieniu”.

Ksiądz Jan Twardowski pytał retorycznie: „Czy można oddać Bogu pół serca, czwartą część duszy, jedną setną swojego czasu?” Swoją postawą, oddaniem służbie Bogu i Człowiekowi dałeś - Wielebny Księżu jednoznaczny i jakże piękną odpowiedź.

Jan Paweł II zwracając się do stanu kapłańskiego w czasie jednej z pielgrzymek do Ojczyzny mówił: „Świadectwo waszego życia, życia autentycznie i bez reszty oddanego Bogu i braciom jest niezbędne, aby uobecniać w świecie Chrystusa i docierać z jego Ewangelią do ludzi naszych czasów, którzy chętniej słuchają świadków niż nauczycieli i są bardziej wrażliwi na żywe przykłady niż słowa”.

Czcigodny Księżu Proboszczu

Swoją postawą, duszpasterskim i społecznym zacięciem wpisałeś się pięknie w tę naszą najmniejszą, mystkowską i tę większą - kamionczarską ojczyznę. Jesteś osobą znaną i cenioną przez różne środowiska Sądeckie. Szczególną kartą Twojej aktywności kapłańskiej i społecznej jest współdziałanie z młodzieżą i dla młodzieży.

Trudno przecenić te godziny, które poświęciłeś młodym ludziom, ich formacji i wychowaniu u. Jesteś długoletnim moderatorem Ruchu Światło Życia Diecezji Tarnowskiej. Trudno zliczyć, ile zorganizowałeś i poprowadziłeś oazowych spotkań dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu nowosądeckiego oraz Diecezji Tarnowskiej.

O duszpasterskich dokonaniach Księdza Prałata najlepiej świadczą liczne grupy religijne w parafii.

Ksiądz Proboszcz był zaangażowany współtworząc duchowo i materialnie symbol naszej gminy - Krzyż Milenijny na Wzgórzu św. Krzyża w Mszalnicy. Zachęcał i zachęca, aby to miejsce przynosiło duchowe owoce każdemu z nas.

Aktywnie wspierał ustanowienie świętej Faustyny patronką Mszalnicy. Finałem była uchwała Rady Gminy Kamionka Wielka, 11 maja 2016 roku, wieńcząca te działania. Pod skrzydłami Wielebnego Księdza Prałata rozwija się Ruch AA, rekolekcje ewangelizacyjne i trzeźwościowe, organizowano wycieczki nad morzem dla rodzin, zawiązało się parafialne, szkolne, a nawet przedszkolne Koło Caritas, by w ten sposób docierać do najbardziej potrzebujących i rozwijać już u najmłodszych wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka i wiele innych inicjatyw.

Ktoś napisał: „Bywa się dyplomata, bywa się piekarzem, pracownikiem biurowym, ale zawsze jest się lekarzem i księdzem. Dwadzieścia cztery godziny na dobę, bo to jest powołanie, a nie zawód”. Ksiądz Prałat utwierdza nas w tym przekonaniu, że kapłanem można być tylko z powołaniem.

Na szczególną uwagę i szacunek zasługuje współpraca parafii z samorządem Gminy Kamionka Wielka m.in. w zabiegach o wychowanie dzieci i młodzieży, których efektem jest pierwsze parafialne Przedszkole na terenie gminy Kamionka Wielka Przedszkole im. św. Faustyny w Domu Parafialnym w Mystkowie, którego Księżu Proboszczu jesteś też dyrektorem, jest Twoim oczkiem w głowie. Powstało dzięki Twoim - Wielebny Księżu Prałacie skutecznym staraniom i pozyskaniu środków z Unii Europejskiej. Przedszkole jest w pełni wyposażone. Dzieci mają zapewnioną opiekę, wyżywienie, zabawy i wstępne nauczanie. Pozyskane dodatkowe środki pozwoliły uruchomić drugi oddział dla przedszkolaków i rozszerzyć działalność o naukę języka obcego oraz naukę gry na fortepianie. Nie zapominasz też

o osobach dorosłych i zagrożonych wykluczeniem społecznym proponując im zajęcia językowe i obsługi komputera.

Z myślą o młodzieży i dorosłych zainicjowałeś Wielebny Księżu i doprowadziłeś do wybudowania a przy parafii boiska sportowego do gry w piłkę nożną i siatkową, a zimą - o ile aura pozwoli, organizowane jest lodowisko.

Nie do przecenienia jest też Księdza działalność promująca kulturę, której corocznym podsumowaniem są festyny parafialne dla rodzin zaangażowanych w pracę kręgów domowego kościoła, w których uczestniczą goście z całej diecezji.

Wielebny Ksiądz Proboszcz pomagał poszkodowanym rodzinom w czasie powodzi i osuwisk udostępniając pomieszczenia budynku parafialnego do zamieszkania nawet na kilka lat oraz przekazywał grunty i organizował dla poszkodowanych budowę domów.

Udostępnia pomieszczenia plebanii, w których prowadzi świetlicę środowiskową. Przygotowywał posiłki dla dzieci szkół w Mystkowie i w Mszalnicy. Udostępniał boisko sportowe i sale plebanii na zajęcia szkolne, co miało szczególne znaczenie w czasie budowy szkoły i sali gimnastycznej w Mystkowie. Udostępniał budynek parafialny w Mszalnicy na potrzeby zajęć szkolnych.

Społecznikowska pasja Wielebnego Księdza została doceniona i uhonorowana odznaką honorową „Zasłużony dla Ziemi Sądeckiej” przyznana przez Radę Powiatu Nowosądeckiego.

W życiu każdego z nas są takie chwile, które wieńczą jakiś etap naszego pielgrzymowania po ziemi, które prowokują do zadumy i refleksji. Zapewne i Ty - Wielebny Księżu Proboszczu przeżywasz i rozpamiętujesz swoją duszpasterską powinność. Kiedy rozmawiam z osobami, które miały z Tobą kontakt słyszę, że wypełnia się Twoje kapłańskie powołanie. Nie tylko mystkowanie zapamiętują Cię, jak zabiegany doglądasz po ojcowsku podjętych wyzwań i dzieł. Lekcje religii, homilie, udzielanie świętych Sakramentów, spotkania z młodymi, pielgrzymki i inwestycje, tak te duchowe, jak i materialne.

Dla tych, których spotkałeś na swojej drodze byłeś i jesteś bliską osobą. Młodzi pamiętają Twoje słowa, modlitwy i ciągłą troskę Przewodnika wskazującego drogę do świętości.

C.d. na str. 12

Mystkowanie nie zapomną pracy, serca i zdrowia, które włożyłeś Wielebny Księżu, aby mystkowska świątynia jej otoczenie były coraz piękniejsze. A dziękują też za dyskretne słuźenie pomocą materialną potrzebującym parafianom.

Jestem przekonany, że trafną pointą tego akapitu będzie myśl księdza Jana Twardowskiego: „Pewnego wieczoru zacząłem wymieniać wszystkich dobrych ludzi, których spotkałem w moim 3yciu. Musiałem to jednak przerwać, bo chyba nigdy bym nie skończył.”

Nie sposób wymienić wszystkich zasług i wydarzeń, jakie miały miejsce z poręki Wielebnego Księdza Proboszcza w czasie Jego d3ugoletniej posługi kapłańskiej w Mystkowie, ale nale3y podkreślić pasję i zaangażowanie z jaki mi podchodził do podjętych zadań. Nieraz naraził się na przykrości, ale zawsze stawał po stronie dobra i dawał przykład do naśladowania.

Za tę wyjątkową posługę pasterską i pracę na rzecz naszej ma3ej ojczyzny nale3ą się Wielebnemu Księdzu Prałatowi serdeczne podziękowania. Dziękując drogiemu Księdzu Proboszczowi za 44 lata owocnej posługi kapłańskiej, w tym 23 lata w Mystkowie, za bezinteresowność i wielkie serce, wyrażamy naszą pełną szacunku wdzięczność.

Towarzyszył Ksiądz parafianom w radosnych i w trudnych momentach 3ycia, był prawdziwym pasterzem.

Dziś, Czci3odny Księżu, w siedemdziesiątym roku swojego 3ycia przyjmij najserdeczniejsze 3yczenia na kolejny 3yciowy etap: zdrowia, wytrwałości i wszelkich łask stanu.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Stanek

Mój Proboszcz

O niewielu osobach mogę powiedzieć „mój”. Mo3e być mój ojciec, dziadek, mąż, przyjaciel, syn, brat, nauczyciel, uczeń, pracownik, ... mój ksiądz, proboszcz. U3ycie zaimka „mój” wskazuje na przywiązanie do tej osoby, szczególnej więzi, miłości z wyboru lub wynikającej z powinności opartej na szacunku i posłuszeństwie. To szczególne utożsamienie się z osobą, którą tak określamy. Proboszcz to ojciec duchowy dla ka3dego parafianina, a jeśli ojciec to ma obowiązek do pouczania, upominania, wskazywania błędów. Nie jest to łatwe, szczególnie w obecnych czasach, gdy większość uważa, że wie co robi i nikt nie powinien go pouczać. Osoby, które zwracają komuś uwagę np. rodzice, nauczyciele, księ3a i inni wcale nie są wolni od wad i słabości, ale to ich moralny obowiązek i muszą to czynić, mimo że upominanie budzi oburzenie, bunt u krytykowanych.

Po tym wstępie czas na przedstawienie bohatera moich refleksji. Mój proboszcz to ksiądz Józef Głowa – kapłan, który pełnił tę funkcję ponad 25 lat; najpierw w Wójtowej, gdzie wybudował kościół parafialny, a następnie w Mystkowie od 1996 roku. To 31 proboszcz w naszej parafii. Ksiądz Józef Głowa jest człowiekiem nietuzinkowym, z charakterem, z wizją swojego powołania, a tylko tacy budzą kontrowersyjne reakcje ze strony swoich odbiorców: jedni go kochają i szanują, inni krytykują i przeszkadzają, są też obojętni, niezaangażowani.

Dał się poznać jako człowiek skromny, pokorny, nie oczekujący pochwał, wyróżnień, sumiennie wypełniający swoją misję.

Ka3dy ks. proboszcz w swoich obowiązkach ma dwa zasadnicze zadania: administrowanie parafią i prowadzenie parafian do Boga. Z pewnością łatwiej zauwa3yć efekty tej pierwszej działalności, gdy3 są to materialne dobra. Najbardziej widoczne są wybudowane dwa budynki: dom parafialny i Przedszkole „Faustynka”, które finansowane były z różnych środków (unijnych, sponsorzy, jednorazowa skłádka w pierwszą niedzielę, ale też ksiądz Proboszcz dokłádał swoje własne dochody z rekolekcji, wypominek, kolędy itp.) Na pewno nie wymienię wszystkich prac, które zostały zrealizowane w czasie Jego pro-

boszczowania, ale wspomnę choć niektóre. Wiosną 2008 roku został wybudowany nowy chór. Przeprowadzono gruntowny remont organ i ogrzewania centralnego. W latach 2008-2009 w kościele poło3ono nową posadzke. W 2009 roku firma wykonała nowe jednakowe, dębowe ławki do naszej świątyni. Wyremontowano dach, który po stronie południowej uszkodziła wichura i przeciekał. Wa3ne zadanie to przeinstalowanie dzwonów z napędu ręcznego na mechaniczny, gdy3 w taki sposób zabezpieczono wie3 kościoła przed rozchwyaniem. Wykonane zostało odwodnienie świątyni, a następnie poło3ono chodnik wokół niej. Uporządkowany został plac wokół świątyni i ogrodzono nowy cmentarz. Wewnątrz kościoła widać gołym okiem odnowione ołtarze, w lewej kaplicy zbudowany od nowa na chwałę Pana Jezusa Miłosiernego. Ten ołtarz to świadectwo wyjątkowej czci dla Jezusa Miłosiernego naszego kapłana, który rozmodlił parafię koronką. Zapoczątkował Wielką Nowennę trwającą od Wielkiego Piątku do Niedzieli Miłosierdzia, wprowadził w piątki cotygodniową nowennę. Ściany kościoła zostały odmalowane, witra3e oczyszczone. Obaj Bracia Kapłani ks. Mieczysław i ks. Józef ufundowali dwa nowe, wygłuszone konfesjonały. Parafianie z własnej inicjatywy, widząc pachnące świe3ością całe wnętrze świątyni, postanowili odnowić Stacje Drogi Krzy3owej. Długo jeszcze można byłoby wliczać przedsięwzięcia uczynione z inicjatywy naszego Proboszcza, jednak wg mnie wa3niejsze i trudniejsze do wypełnienia są działania w sferze duchowej. Jako gorliwy kapłan sprawował sakramenty, celebrował uroczyscie ka3dą Eucharystię i głosił budzące zainteresowania kazania, pragnął dla ka3dego z nas, abyśmy stawali się świętymi, zachęcał do nieustannego wzrastania, jednak niełatwo formować czyjeś sumienie, jeśli ktoś nie widzi u siebie błędów i nie chce rozwijać się duchowo. Ks. Józef Głowa jako dziecizalny moderator Ruchu Światło – 3ycie dobrze rozumie, iż najlepiej rozpocząć pracę z młodym człowiekiem, stąd wielką wagę przykłádał do tworzenia grup dziecięcych i młodzie3owych, organizował wyjazdy na rekolekcje oazowe, rodzinne obozy wakacyjne nad morzem, tworzenie różnych grup dla młodych i tych starszych ... Wszystkie te pomysły miały na celu zwią3ać ludzi na całe 3ycie z Bogiem.

Szczególnie kochał dzieci, dlatego tak wiele dla nich czynił, nigdy nie upominał biegających po kościele dzieciaków – tak o nich mówił, w otoczeniu dzieci czuł się jak ryba w wodzie. Propagował i we współpracy z rodzicami przygotowywał chętnych do wczesnej Komunii świętej. Miał talent pedagogiczny i bardzo dużo cierpliwości, aby powtarzać wielokrotnie to samo, aż wreszcie dotarło do opornych. Swoje duszpasterstwo opierał na dwóch filarach Eucharystii i umiłowaniu Matki Bożej, stąd wielokrotnie odbywało się kilkudniowe Jerycho Różańcowe w intencji poczętych, nienarodzonych dzieci. Trwała modlitwa całodobowa przed Najświętszym Sakramentem. Owocem jej była duchowa adopcja dziecka poczętego, która istnieje nieprzerwanie i jest kontynuowana od 2009 roku. Ksiądz Proboszcz każdą inicjatywę rozszerzenia modlitwy popierał i angażował się osobiście, by innych zachęcić – jako przykład wymienię różaniec: żywy, nieustanny i pompejański, nabożeństwo Drogi Krzyżowej w każdy piątek w Roku Miłosierdzia ofiarowany za grzeszników.

Ksiądz Józef Głowa wygłosił swoim dobitnym, czystym głosem wiele mądrych, przemyślanych, popartych doświadczeniem kazań, ale żadne z nich nie przemówiło do nas tak mocno jak postawa podczas trwającej pandemii – koronawirus. Kapłan jest naprawdę wielki, kiedy klęczy na kolanach przed Bogiem. Nasz Proboszcz klęczał niemalże przez cały dzień, od 7.30 do 21.00 w parafialnej świątyni, nie ukrył się na plebani. Mimo groźby zakażenia się wirusem nie ustawał w modlitwie, nie zamknął kościoła przed nikim, ale służył razem z bratem ks. Mieczysławem i ks. wikariuszem Pawłem Rysiem w konfesjonale, nawet penitentom z innych parafii. Trwali na modlitwie za ojczyznę i odmawiali różaniec w intencji wygaśnięcia wirusa i ustania epidemii nieprzerwanie przez trzy miesiące. Tym czynem ukazał prawdziwie kapłańską postawę, wzór pełnego zaufania Bogu i niezłomnej odwagi, która zawsze była widoczna, ale teraz błyszczała jak prawdziwy diament.

Artykułem tym pragnę podziękować mojemu już byłemu Proboszczowi za wzór kapłańskiej życia, wieloletni trud na niwie Mystkowskiej Parafii, dobroć serca, wyrazić radość, że pozostał Ksiądz z nami. Nadmienię tylko, iż moje zdanie nie jest odrębne, ale podziela je bardzo wielu parafian.

Maria Kiełbasa

„Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mystków”

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Przedsiębiorstwo Budownictwa Inżynieryjnego MACHNIK Sp. z o. o., działając na zlecenie Urzędu Gminy w Kamionce Wielkiej prowadzi pracę związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej, na nieskanalizowanym obszarze gminy Kamionka Wielka w miejscowości Mystków.

Prace prowadzone są w ramach przedsięwzięć pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mystków” oraz „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mystków – etap II”. Zadania te są dofinansowane z Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, w ramach działania 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach, w tym adaptacja do zmian klimatu.

Planowane przedsięwzięcie jest inwestycją liniową o charakterze podziemnego uzbrojenia technicznego. Projekt przewiduje wykonanie sieci kanalizacji sanitarnej złożonej z kanałów grawitacyjnych i rurociągów tłocznych oraz budowę pompowni sieciowych.

Efektom prac ma być uporządkowany system ściekowy oraz wyeliminowanie nielegalnych zrzutów ścieków i nieprzyjemnych zapachów. Mieszkańcy budynków objętych budową kanalizacji będą mieli możliwość podłączenia się do sieci dopiero po zakończeniu i odbiorze prac.

M.P.

GÓRALSKI HUMOR

Juhas widzi bacę prowadzącego duże stado owiec.

- Gdzie je prowadzicie, kumie?
- Do domu, będę je hodował.
- Przecież nie macie ani obory, ani stodoły, ani zagrody!
Gdzie je będziecie trzymać?
- Ano w izbie.
- Ależ toż to straszny smród!
- Trudno, będą się musiały przyzwyczaić!

*****

Turyści zobaczyli gazdę siedzącego beczynnie nad potokiem.

- Gazdo, co robicie?
- Łowię ryby.
- Przecież nie macie wędk!
- I co z tego?
- To pokażcie jak łowicie.
- Jak postawicie flaszkę, to pokażę!
- Turyści wyjęli pół litra i wypili z gazdą.
- No to teraz, gazdo pokażcie jak to robicie. Dużo już złowiliście?
- Tym sposobem, to już piątką flaszkę!

Jubilatce – 200 lat!

Gospodarz gminy Kamionka Wielka, wójt Andrzej Stanek był jednym z honorowych gości Szkoły Podstawowej nr 2 im. św. Kingi. Okazja do uroczystości, która odbyła się 12 czerwca br. była wyjątkowa: 115 „urodziny” placówki.

Rozpoczęła ją Msza święta odprawiona w kościele parafialnym Matki Bożej Nieustającej Pomocy przez ks. prałata Janusza Potoka, który też wygłosił okolicznościową homilię.

Część oficjalna odbyła się już w szkole. Było uroczyste, ale skromnie i kameralnie, bowiem epidemia pokrzyżowała i uniemożliwiła zrealizowanie wszystkich przygotowywanych planów. Na okolicznościowej konferencji swoimi wspomnieniami i refleksjami dzieliła się Maria Ruśniak, dyrektor kamionczańskiej

szkoły w latach 1989 do 2015.

Państwo Michalscy, wypełniając swoją misję i pasję, mówili o czasach księżnej Kingi, przyszłej świętej i patronce szkoły - jubilatki.

Oczywiście, nie brakło również czasu na refleksję podsumowującą wczoraj i dzisiaj placówki oraz zamierzeń na kolejne lata. Jedną z inicjatyw jest promowanie w szkole wartości wypływających z kodeksu rycerskiego, który zawierał następujące przestania:

*"Bądź zawsze oddany Bogu,
Ojczyźnie, Panu.
Nigdy nie bądź tchórzliwy.
Bądź ambitny i podążaj do celu.
Przegrane bitwy znoś z honorem.
Bądź wzorem dla innych.
Szanuj ludzi wokół siebie.*

Dobro i prawość przed niesprawiedliwością broń.

Bądź hojny dla ludzi w potrzebie.

Bądź wierny swym zasadom i ideałom.

Nie krzywdź słabszych... "

Dyrektor Mariusz Popiela zaprosił do wspólnej, wirtualnej zabawy absolwentów szkoły – jubilatki na okolicznościowej stronie internetowej, a na tych, którzy podejmą to wyzwanie czekać będzie urodzinowa niespodzianka.

Wójt gminy Andrzej Stanek przekazał szkole bon na kwotę tysiąca złotych, serdeczne życzenia i okolicznościowy list.

M.A-W.

Fot: Barbara Pogwizd Bies-Art

Niezwykłe spotkania z papieżem

18 maja 2020 roku przypadła 100. rocznica urodzin Jana Pawła II, Papieża, najważniejszego w dziejach Polaka. Z tej okazji postanowiliśmy poszukać znaków jego obecności - nie w Watykanie, Krakowie czy Wadowicach - ale w naszej gminie.

Pontyfikat Jana Pawła II przebiegał na oczach milionów ludzi na całym świecie. Gromadził tłumy katolików podczas licznych zagranicznych pielgrzymek papieża, w tym także do jego ojczyzny - do licznych polskich miast i wsi. Ślady obecności Ojca Świętego znajdziemy również w gminie Kamionka Wielka. Sięgają one daleko w przeszłość. Karol Wojtyła odwiedził nasz region m.in. w czasach, gdy nie był jeszcze papieżem.

To było 6 sierpnia 1969 r. Parafię w Królowej Górnej odwiedziła Matka Boska Częstochowska - w symbolach świecy i pustych ram obrazu (sam obraz Madonny decyzją władz komunistycznych nie mógł piel

grzymować po kraju). Wierni zgromadzili się przed ołtarzem polowym. Zgromadzeniu modlitwemu przewodniczył ks. bp Piotr Bednarczyk. Podczas homilii stało się coś, czego chyba nikt się nie spodziewał. Przybył kardynał z Krakowa - Karol Wojtyła. Przemówił do zebranych po komunii

świętej. Świadkowie tego wydarzenia wspominają, że mówił powoli, dostojnie, językiem zrozumiałym dla ludzi. Najbardziej znamienne z wypowiedzianych przez niego słów brzmiały: „Królowa Nieba i Ziemi przybyła do parafii Królowa”. Po mszy świętej kardynał Wojtyła udał się do kościoła i jeszcze długo się modlił. Ciekawe, czy którykolwiek mieszkaniec Królowej przypuszczał, że słucha słów przyszłego papieża...

Spotkania z Ojcem Świętym zawsze były wydarzeniami niezwykłymi. Doświadczyły tego również zespoły artystyczne z gminy Kamionka Wielka. Warto choćby wspomnieć o wydarzeniu z 1987 roku. Wtedy to, podczas beatyfikacji Karoliny Kózkówny, na spotkanie z Papieżem Polakiem udała się Orkiestra Dęta z Mystkowa. Wspólnie z innymi orkiestrami wykonywała oprawę muzyczną mszy świętej.

C.d. na stronach 16-18

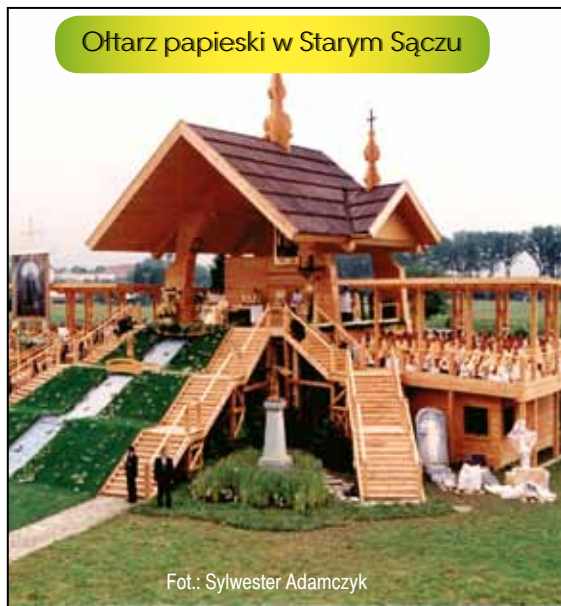

Tarnów 1987 r.

I kolejna ważna data: 10 czerwca 1999 r. Na placu w Starym Sączu Ojciec Święty dokonał kanonizacji bł. Kingi. Był to jeden z najważniejszych punktów pielgrzymki Jana Pawła II do Polski. W ponad półmilionowym tłumie wiernych były liczne zespoły regionalne i orkiestry z całej Sądecczyny, w tym m.in. wspomniana Orkiestra Dęta z Mystkowa, zespoły regionalne „Mali Mszalniczanie”, „Mszalniczanie”, „Mali Mystkowianie”, „Mały Skalnik”, „Kamionczanki” i „Skalnik”. Właśnie wtedy po raz pierwszy w świat popłynęły dźwięki „Krakowiaka sądeckiego” i pieśni „Życzymy, życzymy” ze słowami Wandy Łomnickiej-Dulak. Zaraz po kanonizacji zrodził się pomysł, by ten materiał muzyczny nagrać na płycie CD.

Zespoły z naszej gminy w Starym Sączu

Ołtarz papieski w Starym Sączu

Fot.: Sylwester Adamczyk

Wszystkie zespoły spotkały się ponownie w Starym Sączu, by zarejestrować nagranie w plenerze. Ta płyta została wręczona Janowi Pawłowi II w Watykanie, jako prezent imieninowy od zespołów i przedstawicieli samorządów z Sądecczyny z podziękowaniem za kanonizację świętej Kingi. Papieża odwiedziła również delegacja gminy Kamionka Wielka – z płaskorzeźbą św. Kingi, tryptykiem autorstwa Mariana Kiełbasy z Jamnicy. Trzeba tam było być, aby doświadczyć radości polskich pielgrzymów podczas kilkudniowego pobytu w Rzymie.

Dar Gminy Kamionka W. dla JP II

Fot.: Arturo Marii

Nasze zespoły podczas audiencji na Placu Sw. Piotra

W centralnej części gminy, na wzgórzu Świętego Krzyża w Mszalnicy, postawiono monumentalny krzyż, dla upamiętnienia przełomu wieków XX/XXI i przełomu dwóch tysiącleci: drugiego i trzeciego. 17 października 2004 roku – w obecności tłumów mieszkańców całej gminy - biskup tarnowski Wiktor Skworec poświęcił Krzyż w Mszalnicy. Obok Krzyża wmurowana jest tablica pamiątkowa, którą poświęcił Jan Paweł II w 2002 roku podczas uroczystości w Krakowie – Łagiewnikach. Od tego czasu corocznie w święto Podwyższenia Krzyża spotykają się tu wierni z parafii z Królowej Górnej, Kamionki Wielkiej i Mystkowa na wspólnej Eucharystii.

W 2006 r. przed kościołem parafialnym w Kamionce Wielkiej wzniesiono pomnik Jana Pawła II, ufundowany przez kamionczanina Kazimierza Pazgana - prezesa firmy Konspol. Uroczystego poświęcenia dokonał ks. bp Wiktor Skworec, ówczesny ordynariusz Diecezji Tarnowskiej. W pobliżu monumentu posadzony został Dąb Papieski ufundowany przez Nadleśnictwo w Nawojowej. Jak to trafnie określił ks. prałat Stanisław Ruchała, ówczesny proboszcz parafii w Kamionce Wielkiej: „W centrum Kamionki stoją obok siebie dwa olbrzymy – coraz większy dąb oraz pomnik papieża, olbrzymia duchowego”.

Tekst i fot.: Kazimierz Ogorzałek

W artykule wykorzystano fragmenty broszury wydanej przez Parafię pw. Narodzenia NMP w Królowej Górnej (oprac. Ks. J. Nowak, M. Stanek, T. Skraba)

Wzgórze Św. Krzyż w Mszalnicy

Tablica i Dąb Papieski

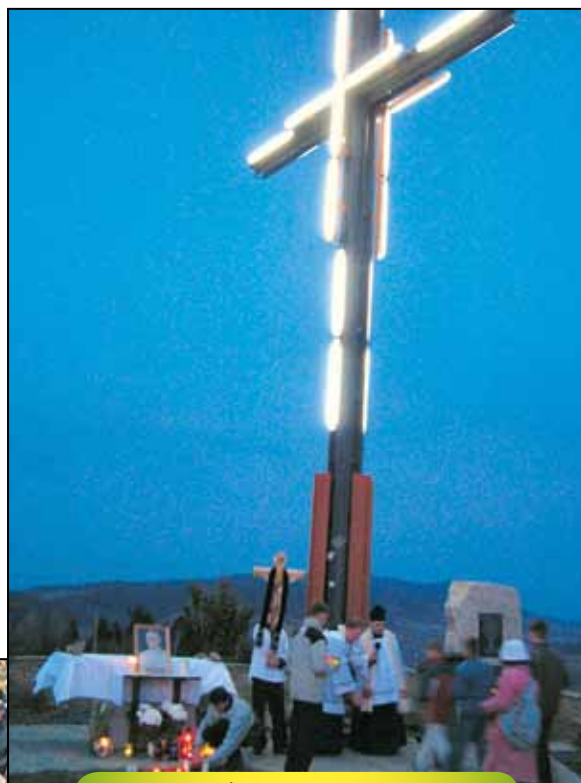

Pomnik papieża w Kamionce W.

Żałoba po śmierci JP II

Kościół w Kamionce Wielkiej

Wzgórze Św. Krzyż w Mszalnicy

Plac papieski w Starym Sączu

Ekologiczna, kolejna inicjatywa Wójta

14 maja br. wójt Andrzej Stanek przedłożył radnym Rady Gminy projekt uchwały w sprawie przyjęcia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany starych, wysokoemisyjnych pieców i domowych kotłowni na ekologiczne, przyjazne nam i środowisku naturalnemu.

Inicjatywa wójta spotkała się uznaniem i przychylnym przyjęciem radnych, dzięki czemu mieszkańcy naszej gminy, w najbliższym czasie, będą mogli wymieniać przestarzałe kotły węglowe na takie, które będą ekologiczne, czyli mniej uciążliwe dla naszego środowiska, a w konsekwencji dla nas.

Premiowane będą inwestycje w kotły spalające gaz, pellet drzewny oraz zgazowujące drewno. Te ostatnie mają zachęcić właścicieli lasów do modernizacji swoich kotłowni. Gmina Kamionka Wielka ma duże zasoby drewna opałowego. To czasem sprawia, że nasi mieszkańcy z dystansem podchodzą do

inwestycji opartych na nowoczesnych urządzeniach grzewczych.

W uzasadnieniu do uchwały wójt gminy podkreślił, że dzisiejsze technologie pozwalają wykorzystywać własne drewno opałowe, by nie zanieczyszczać powietrza. Gwarancją są kotły zgazowujące drewno, które dzięki zaautomatyzowanemu systemowi spalania są prawie bezemisyjne. Należy podkreślić, że kontrolowane spalanie biomasy jest jedną z najbardziej ekologicznych form wytwarzania energii, bowiem biomasę zaliczono do odnawialnych źródeł energii.

Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców gminy. Warunkiem uzyskania dotacji jest trwała likwidacja w budynku dotychczas użytkowanego kotła węglowego, niespełniającego obecnych norm ochrony środowiska, na nowoczesne urządzenie grzewcze. Mimo wielu koniecznych innych inwestycji, wójt gminy przeznaczył na ten

cel 100 000 zł. Nabór wniosków przeprowadzono w czerwcu br.

Przypomnijmy, że w ubiegłym roku, również z inicjatywy wójta Andrzeja Stanka, w gminie realizowany był program dotacji celowych na odnawialne źródła energii.

Spotkał się z zainteresowaniem mieszkańców. Dzięki programowi zrealizowano 13 instalacji kolektorów słonecznych, zamontowano 5 pomp ciepła oraz 46 instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy ponad 245 kWp.

Dofinansowanie z budżetu gminy przekazane mieszkańcom w 2019 roku na ten cel wyniosło 277 684 zł.

Zainteresowanie mieszkańców wskazuje, iż i ta kolejna, proekologiczna inicjatywa wójta Andrzeja Stanka, spotyka się z akceptacją i znacznym odzewem mieszkańców gminy, dzięki czemu skorzysta nasze środowisko, nasze rodziny i sąsiedzi.

M.A-W.

Samochód dla druhów z Mystkowa

Andrzej Stanek, wójt gminy Kamionka Wielka wraz z prezesem OSP w Mystkowie Zbigniewem Hebda odebrali w Krakowie promesę, sygnowaną przez ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz komendanta głównego PSP na średni samochód ratowniczo – gaśniczy. Samochód, jeszcze w tym roku ma trafić do naszych druhów z Ochotniczej Straży Pożarnej w Mystkowie. Łączna kwota dofinansowania wynosi: 510 tys. zł. Na tę kwotę składają się: środki finansowe z NFOŚiGW/ WFOŚiGW – 310 tys. zł oraz z zakładów ubezpieczeń - 200 tys. zł. Wszystkim druhom z Mystkowa gratulujemy.

M.A-W.

Wywiad z Tomaszem Jaroszem z Kamionki Wielkiej

Spełniam swoje marzenia

- Witaj Tomku, powiedz nam jak zaczęła się Twoja przygoda z muzyką, wiemy że pochodzisz z rodziny muzycznej.

- Tak tata Bartłomiej gra, dziadek ze strony taty też grał, no i chyba tak padło, że i mnie wypada grać. Ale rzeczywiście, będąc siedmioletnim dzieckiem rodzina zauważyła, że jak gra muzyka to ja wystukuję prawidłowy rytm na stole. To utwierdziło ich, że mam pociąg do muzyki. Później mając 11 lat zacząłem chodzić do szkoły muzycznej na klarnet. Wprawdzie chciałem zostać perkusistą, ale wtedy perkusistów było wielu, dlatego w szkole muzycznej w tej klasie dla mnie zabrakło miejsca, ale było miejsce na klarnet i trąbkę. Wybrałem więc klarnet, ponieważ mój tata grał na klarnecie, a to oznaczało, że instrument mam w domu. No i do dziś nie żałuję tej decyzji. Natomiast moim pierwszym występem jako solisty było śpiewanie psalmów w kościele jako kantor. Później drużbowałem na weselach, potem byłem solistą w orkiestrze Straży Granicznej, na koniec śpiewanie z zespołem „Lachersi” i tak ten śpiew jest ze mną do dnia dzisiejszego.

- Twoja kariera jako solisty rozpoczęła się tak naprawdę z zespołem „Lachersi”, z którym to zdobyliście sukces w programie „Must be the Music” i jak wiemy, dalej razem współpracujesz z tym zespołem. Powiedz jak w czasie pandemii koronawirusa przebiega wasza praca?

- Czas pandemii jest takim okresem, kiedy możemy skupić się na tym, żeby przygotować coś innego. Przygotowujemy się do wydania płyty pod koniec tego roku lub na początku przyszłego. Zobaczymy jak się sytuacja będzie rozwijać w kraju i na świecie. Koncerty były zaplanowane, ale niestety musiały zostać odwołane lub przeniesione na przyszły rok. Mamy np. koncert w połowie sierpnia ale siedzimy jak na szpilkach, bo w każdej chwili może zostać odwołany. Ten tak trudny czas dla wszystkich my staramy się wykorzystać na wypoczynek i na spędzenie większej ilości czasu z rodziną. Pracujemy też nad piosenkami do nowej płyty, przygotowujemy się do konkursu „Debiuty” w Opolu, gdzie udało mi się dostać i gdzie jadę z zespołem „Lachersi”.

- No właśnie, Tomku jesteś rozpoznawalny jako muzyk, wokalista orkiestry Straży Granicznej, zespołu „Lachersi” a teraz stałeś się popularny poprzez zwycięstwo w programie „Szansa na sukces”. Jak doszło do tego, że wzięłeś udział w tym konkursie, przypomnij czyj utwór śpiewałeś? Kto Cię do tego namówił?

- Szansa na sukces to było moje marzenie z lat młodości, kiedy to jeszcze program prowadził Wojciech Mann, tylko ja się zawsze wahałem, miałem zawsze obawy, że pójdzie niedobrze i będzie tylko kupa śmiechu, nie miałem odwagi. Kiedy się odważyłem i zdecydowałem to program ściągnęli z anteny. Teraz jak program wrócił na antenę - chyba rok temu - to żona Ewa bardzo, ale to bardzo mnie namawiała, żebym spróbował swoich sił. Mówiłem jej „kobieto mam 37 lat, gdzie ja stary będę włóczył się po tych castingach”. Ale wreszcie zdecydowałem się i pojechaliśmy do Rzeszowa na ten casting. Tam, gdy zobaczyłem ile ludzi stoi w kolejce, żeby zapisać się na casting, to chciałem zawrócić na miejscu do domu.

Żona jednak nie ustąpiła i powiedziała mi, że skoro już tu jesteśmy to spróbuj. I za to teraz jestem jej wdzięczny, bo tak naprawdę, ja nie liczyłem na to, że się dostanę. A tu wszystko tak się potoczyło, że wygrałem i przydzielono mnie do odcinka z zespołem *Formacji Nieżywych Schabów*. Wykonywałem piosenkę „Poranki”, do której też byłem mało przekonany, a tak czułem, że ją wylosuję. Bałem się, że z tą piosenką nic nie osiągnę, bo jest wolna i w ogóle to nie mój klimat. Stwierdziłem więc, że skoro nie mogę zaśpiewać i wykazać się wokalnie tak jakbym chciał, to postawiłem na interpretację. Paradoksem jest to, że bałem się tej piosenki, nie czułem jej, a ona dała mi zwycięstwo. No i w finale finałów szansy na sukces też śpiewałem utwór *Formacji Nieżywych Schabów*, bo takie są zasady, że śpiewa się piosenkę zespołu, z którego piosenką się wygrało pierwszy etap. Zaśpiewałem piosenkę pt. „Ławka” a później, gdy już byłem w gronie tych 3 osób to zaśpiewałem utwór „Póki na to czas” zespołu Demon.

- Gdzie i z kim przygotowywałeś się do tego programu?

- Sam się przygotowywałem, natomiast podkłady były przesłane przez telewizję, bo takie są zasady, no i oczywiście teksty piosenek w takiej formie, jakiej mają być śpiewane w odcinku. Oczywiście nie wiedziałem co będę śpiewać, bo utwór losujemy w czasie programu, więc należy przygotować wszystkie piosenki no i liczyć na to, że się odpowiednią i fajną piosenkę wylosuje.

- No cóż, nie zawsze się dostaje to, co by się chciało, prawda?

- No tak i ja jestem właśnie takim przykładem, aczkolwiek jak już powiedziałem ta piosenka przyniosła mi szczęście.

- Sukces w programie i teraz przed Tobą Opole, co zaśpiewasz, kto Ci w tym pomaga? Wiemy już, że „Lachersi” z Tobą jadą.

- Tak „Lachersi” ze mną jadą i bardzo się z tego cieszę, bo chciałem, żeby ze mną jechali no i żeby ta nazwa padła w telewizji, bo przecież jesteśmy z naszego regionu. No i cóż, spełnia się moje kolejne marzenie - czyli Opole, o którym jeszcze rok temu nawet nie pomyślałem, że może się spełnić. Choć w rozmowie z Ewą, gdy oglądaliśmy nieraz Opole mówiłem, że fajnie byłoby wystą-

pić na tej scenie. Zresztą tak samo było „Szansą na sukces”, też niejednokrotnie mówiłem, że dobrze byłoby wystąpić w tym programie. I tak niedużo czasu upłynęło, a tu udało się spełnić moje marzenia. A co do piosenki, z którą wystąpię w Opolu to też już ją mam. Ponieważ teraz nie śpiewa się utworów z repertuaru jakiegoś znanego artysty, któremu był poświęcony koncert, lecz przygotowuje się piosenkę autorską. Taką też piosenkę przygotowaliśmy, tekst napisała żona, który później razem skorygowaliśmy, a muzykę do niej opracował Maciek Nieć. Tej piosenki jeszcze nikt nie słyszał, więc będzie to też jej debiut. Zobaczmy jak ją ludzie odbiorą, mam nadzieję, że będzie to pozytywny odbiór. Mogę tylko zdradzić, że będzie to piosenka z elementami folkowymi i że odbiorcy odczują ten klimat.

- A teraz pytanie jak godzisz pracę zawodową z występami, obowiązkami rodzinnymi? Już wiemy z wypowiedzi, że żona Ewa jest dla Ciebie ogromnym wsparciem.

- Tak, to prawda, ale córki też, bo jak zobaczyłem nagrany filmik z ich reakcji na mój występ w programie „Szansa na sukces” to już wiem, że są moimi największymi fankami. Jeśli chodzi o godzenie pracy z występami z zespołem „Lachersi” to muszę przyznać, że był taki okres, że było bardzo ciężko. Tylko się modliłem, żeby nie zdublowały się w tym samym czasie występy z orkiestrą i „Lachersami”. Często się

udawało, że występy się mijają, ale zdarzało się, że występy były w tym samym terminie i trzeba było sobie jakoś radzić. Tutaj było też dużo pomocy i zrozumienia ze strony dowództwa Straży Granicznej. Później starałem się to rekompensować występami z Orkiestrą Straży Granicznej. Obecnie jest dużo łatwiej, bo zmieniłem wydział nie jestem już w tej orkiestrze. Pracuje teraz w wydziale koordynacji działań, aczkolwiek z orkiestrą dalej współpracuję jako solista. Mam więc teraz więcej czasu, żeby się wykazać.

- Tomku przed Tobą Opole, życzymy Ci, aby poszło Ci tam jak najlepiej, natomiast jakie są twoje przeczucia i marzenia?

- Dla mnie już naprawdę nie jest ważne, czy ja tam wygram, dla mnie sukcesem jest to, że doszedłem tak daleko. Pewnie, że fajnie byłoby wypaść jak najlepiej, ale dla mnie nagrodą i sukcesem jest to, że tam będę i wystąpię na festiwalowej scenie. Pragnąłbym, żeby mieszkańcy Kamionki się ze mną identyfikowali, żeby poczuli to, że to jest ich facet z Kamionki.

- Myślę, że tak będzie, bo dali Ci to odczuć po występie w „Szansie na sukces”. Tomku życzę Ci wygranej w „Debiutach” na deskach opolskiego amfiteatru i dziękuję za rozmowę.

- Dziękuję.

Rozmawiała Grażyna Michalik

Nie daj się wykorzystać podwójnie!

Dzisiejszy rynek charakteryzuje się różnorodnością produktów. Jest ich nadmiar, ogromne bogactwo, przez które bardzo łatwo można wpaść w spiralę kupowania zupełnie zbędnych rzeczy. Nie dajmy się ogłupić i poddać manipulacji producentów. Oni tylko na to czekają. Wykorzystują - do tego są stworzeni - ludzi bezpośrednio i pośrednio, w tym samym momencie. Oczywiście mowa tutaj o zagranicznych firmach. Wbrew pozorom, to oni sięgają do naszych portfeli, pociągając za sznurki. Sposób bezpośredni to ten właśnie, gdzie ma miejsce podświadome kierowanie potrzebami konsumentów. Kreacje reklam, które nie nakazują kupować wprost, ale takich, które wytwarzają pragnienie czegoś, co kiedyś wydawało się zupełnie zbędne, a nawet śmieszne. Producenci towarów znają mechanizmy sterujące człowiekiem, a to jest przecież klucz do sukcesu. Wiedza zawsze była cenna, a może i nawet bezcenna.

Najłatwiej zmanipulować człowieka niemyślącego, nieprzewidującego konsekwencji swojego czynu. Tutaj niestety najgorzej wypada grupa ludzi nieświadomych, nie mających pojęcia o tych zabiegach. To martwi najbardziej, że istnieją społeczności, które z własnego braku ambicji dają się prymitywnie pozornie zadowolić. Dlaczego pozornie? Otóż

dlatego, że nie dostrzegają rozczarowania z powodu zakupionego dobra. Ciągłe nowości zagłuszają ten zdrowy rozsądek. A tutaj już może być mowa o uzależnieniu. Przecież to dokładna definicja uzależnienia. Najbardziej, jak wiadomo negatywną stroną jest szkodenie także innym, ale o tym później. Sposób pośredni, który zawsze występuje w parze z bezpośrednim, to okradanie wspólnego dobra jakim jest skarb państwa. Nie można jednak powiedzieć tak o wszystkich producentach. Zawsze trzeba wspomnieć o rozgraniczeniach, a najbardziej wystrzegać się uogólnień. Owe szkodenie innym, tutaj jasno zostanie zobrazowane. Szczególnie w obecnym okresie kładzie się nacisk na kupowanie tego co nasze, tego co polskie. Otóż tak. To jest oczywiste. Jeżeli jest możliwość zrobienia czegoś dobrego, zupełnie nie wkładając w to żadnego wysiłku, to niedostrzeżenie tego i co gorsza nie postąpienie w ten sposób jest infantyлизmem. W taki infantyлизм daje się wciągnąć niestety grupa ludzi nieświadomych. Kupują oni produkty, nie zwracając uwagi na ich pochodzenie, miejsce wyprodukowania. Tutaj jasno widzimy szkodenie nie tylko sobie, ale i innym. Pieniądze z podatku po zakupie takiego produktu nie trafiają do polskiego skarbu państwa, ale do zagranicznych mocarzy. Wyrządza to szkody także nam, ludziom wspierają-

cym Polskę. W tym przykładzie zawarte są sposoby pozyskiwania pieniędzy przez producentów bezpośrednio jak i pośrednio. Jak więc kupować świadomie? Jak wspierać przy okazji nasz rodzinny kraj? Sprawdzanie trzech pierwszych cyfr kodu kreskowego to nie wszystko! Owszem, to już jest jakiś sposób, jednak często mimo iż widnieje tam wartość 590, nic więcej ona nie oznacza. Może to być produkt wytworzony nawet w Chinach, ale zarejestrowany w Polsce. Często polskie marki są wykupowane przez obcokrajowców.

Sposób na rozpoznanie polskiego producenta to wykonanie trzech kroków:

1. Sprawdź kod kreskowy - pierwsze trzy cyfry to 590.
2. Sprawdź siedzibę firmy - musi być ona w Polsce.
3. Firma musi mieć polski kapitał. Jest to bardzo ważne w czasie pandemii.

Podatek zasila nasz skarb państwa, a nie szumnie nazywaną zagranicę, która i tak już wystarczająco nas wykorzystwała. Owszem, czasem nasze propozycje są droższe, jednak pamiętajmy - co tanie, to drogie. Powinniśmy wszyscy zwracać na to uwagę i przede wszystkim dopasowywać do własnych możliwości.

Jasied

Kiedy myślę Ojczyzna...

Polski sierpień

Św. Urszula Ledóchowska

Na barkach coraz silniej odczuwam oddech lata, wszystko dookoła błyska światłem, ptak codziennie zagląda w moje okno, a kiedy odwracam głowę odlatuje. Małe momenty. Niebo z ogromną ilością błękitu, kubek pełen gorącej kawy, soczysta zieleń buchająca za płotem. I te wysokie drzewa, które dają upragniony cień. Znajome głosy bliskich mi osób, kwiecista łąka, śmiech i płacz. Kolejne lato... kolejny sierpień. Wstuchuję się w każdy krok. Chcę pamiętać, bo przecież wszystko mija... dlaczego? Dlaczego najczulsze spotkania trwają za krótko? Dlaczego niektóre chwile żyją jakby za mgłą? Czas i pamięć. Polski sierpień. Zaczyna się od wspomnienia powstania warszawskiego - rok 1944. Klęska? Odwracamy dalej kartki kalendarza. 5 sierpnia, symboliczny koniec powstania styczniowego - rok 1864 był to dzień publicznej egzekucji Romualda Traugutta na stokach warszawskiej Cytadeli. Klęska? Dokładnie w tym samym dniu sierpnia tylko 50 lat później, komendant Józef Piłsudski organizuje odprawę Pierwszej

Kadrowej, by przygotować ją do wymarszu z Oleandrów. 6 sierpnia 1914 r ruszyli było ich 144. A jednak doszli - do niepodległej. Nie oni sami, ale setki tysięcy innych także z różnych orientacji politycznych od Witosa, Daszyńskiego, Dmowskiego. W Polsce nie ma wolności za darmo. Trzeba jej bronić. Razem. Tak odkrywa się znaczenie tej kartki w kalendarzu - 15 sierpnia 1920 r. Była determinacja i poczucie tej opieki, która nie zawodzi, a której symbolem stało się właśnie z takim nabożeństwem obchodzone przez Polaków święto Najświętszej Maryi Panny i bohaterska śmierć w wigilię tego święta 27-letniego ks. Ignacego Skorupki Zginął jako kapelan 236 Ochotniczego Pułku Piechoty, broniąc przedpola Warszawy pod Ossowem. Został symbolem Cudu nad Wisłą. Czcimy ten cud, wspominając rocznicę zwycięskiej Bitwy Warszawskiej. Czerwona horda została rozbita. Nie do końca. A jednak dzięki wielkiemu zwycięstwu w roku 1920 otrzymaliśmy dar bezcenny.

19 lat niepodległej Polski po 123 latach niewoli. Jak haust świeżego powietrza. Jedno pokolenie wychowane w patriotycznym duchu w europejskiej kulturze polskiej szkoły tej, w której uczyli się Herbert, Baczyński, Miłosz, Gajcy, Lutosławski i Wojtyła, obrońcy Westerplatte i zdobywcy Monte Cassino. Polacy mogli mówić po polsku, mogli modlić się do Boga, mogli być gospodarzami u siebie. I to właśnie przeszkadzało sowieckiej Rosji i Niemcom. W szczególności Sowiecom pamięć klęski sierpnia 1920 roku nie dawała spokoju. Przeszkadzało polskie państwo zuchwałe zagradzające drogę do środka Europy. Dlatego przyszedł sowiecki czas zemsty zaznaczony kolejną sierpniową datą - 23 sierpnia - oznaczająca pakt Stalin - Hitler podpisany w 1939 roku na zgubę Polski i całej Europy Środkowo-Wschodniej.

Sierpniowy weekendowy magazyn „Rzeczpospolitej” postanowił uczcić setną rocznicę powstania dziennika, publikacją sylwetek wybitnych kobiet stulecia. Patrząc na tę inicjatywę przychylnie z prostego powodu - o wybitnych kobietach mówi się po prostu rzadziej niż o mężczyznach. Śledzę więc portrety kobiet stulecia i zainteresowaniem odkrywam, że wśród bodajże już ponad dwudziestu sylwetek nie ma kobiet ważnych dla Kościoła a przez to ważnych dla Polski. Kobiety wybitnych, które wpłynęły na życie duchowe, religijne, ale też społeczne, publiczne i polityczne Polski. Takich kobiet, o których - jak mówiła i czym żyła św. Urszula Ledóchowska - miłość ojczyzny i miłość Kościoła wspierały się nawzajem, jedno stawało się siłą drugiego. Ona hrabianka, założycielka zgromadzenia urszulanek szarych, a jednocześnie wielka patriotka w 1920 roku wróciła do Polski ze Skandynawii, gdzie przez kilka lat głosiła odczyty w sześciu językach, budząc przychylność elit tych krajów dla odzyskania niepodległości.

C.d. na str. 24

Polski sierpień (c.d.)

A potem w wolnej Polsce zajmowała się edukacją i wychowaniem młodych dziewcząt. Podobnie jak inne silne i bogate kobiety, zakładające jeszcze w XIX wieku i w II Rzeczypospolitej dziesiątki zgromadzeń zakonnych, które włączały się w rozwiązanie poważnych problemów społecznych albo wręcz inicjowały takie działania. Zajmowały się kobietami i dziewczętami z marginesu „prostytkami”, prowadziły misje dworcowe, opiekowały się robotnicami, służącymi. Sztandarową postacią wśród nich jest matka Aniela Róża Godecka, współzałożycielka małych Sióstr Niepokalanego Serca Maryi, zwanych honoratkami albo inaczej siostrami fabrycznymi, gdyż ich charyzmatem stała się opieka nad kobietami pracującymi w fabrykach. Gdy umarła w 1937 roku, prezydent Ignacy Mościcki odznaczył ją Złotym Krzyżem Zasługi. Z kolei matka Róża Czacka, niewidoma hrabianka, założyła w Laskach pod Warszawą ośrodek dla niewidomych dzieci, a do opieki nad nimi powołała Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża. W okresie międzywojennym Laski stały się ważnym ośrodkiem katolickiej inteligencji. W gronie zakonnic konieczne

trzeba wymienić matkę Matyldę Getter, przełożoną warszawskiej prowincji zakonnej Sióstr Rodziny Maryi, która tworzyła zakonne sierocińce, ochronki, a po wybuchu II wojny ukrywała w nich żydowskie dzieci. Uhonorowana została medalem - Sprawiedliwy wśród Narodów Świata - podobnie jak Zofia Kossak - Szczucka znana powieściopisarka. W 1942 roku w podziemiu ogłosiła „Protest” przeciw zagładzie Żydów przy milczącej aprobacie świata i założyła wspólnie z Wandą Krahelską Radę pomocy Żydom. Sama pomagała uciekinierom z getta. Nie brakowało jej odwagi po wojnie, gdy w 1964 roku podpisała protest przeciwko cenzurze władzy PRL. Inna wybitna pisarka Maria Winowska, uhonorowana Nagrodą Akademii Francuskiej za biografię ojca Maksimiliana Kolbego (1950). Przed wojną związana z Laskami, w czasie wojny zaangażowana w ruch oporu we Francji, a po wojnie zmuszona do życia na emigracji, stała się nieformalną ambasadorką polskiego Kościoła i polskości wśród elit we Francji, Niemiec, Włoch. W Paryżu prowadziła nieformalny sekretariat prymasa Wyszyńskiego i to ona w 1965 roku napisała projekty wszystkich, a było ich ponad 50, listów milenijnych biskupów polskich do episkopatów świata. A pielęgniarka bł. Hanna Chrzanowska, o której pisałam artykuł, - prekursorka pielęgniarstwa rodzinnego i domowego w Polsce. A Teresa Strzembosz, która dając opiekę samotnym matkom, urato-

wała przed aborcją setki dzieci. Myślę, że bez wątpienia jednak pierwsze miejsce we wszystkich rankingach stulecia, nie tylko kobiet, wygrywa s. Faustyna Kowalska, jedna z największych mistyczek. Zaryzykuję tezę, że dzisiaj, po śmierci Jana Pawła II, jest ona najbardziej znaną osobą narodowości polskiej na świecie. Siostra Faustyna - prosta, niewykształcona, młoda zakonnica drugiego chóru, której rolę w zakonie była ciężka praca w kuchni, sklepie z pieczywem, w ogrodzie czy na furcie, mogła doznawać objawień. I to objawień, które nie dotyczyły tylko jej życia duchowego, ale miały dotyczyć całego Kościoła. W historii naszej wiary widzimy, że Bóg wybiera nieznane, często proste osoby do przekazania swego przesłania ludzkości.

Czy jesteśmy skazani na klęskę? Tak mogło się wtedy wydawać. Można odczytać jego znaczenie dopiero wtedy, gdy dochodzimy do ostatniej kartki - 31 sierpnia - 1980 roku - powstanie Solidarności. Wszystkie sierpniowe daty spotkały się wtedy w pamięci tych, którzy słuchali lekcji historii narodu, jakich udzielał Polakom najpierw prymas Stefan Wyszyński w milenijnych obchodach, a potem Jan Paweł II w swej nauce podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w 1979 roku i wiele oddanych dla Kościoła i Polski kobiet. Bez tej pamięci i bez tej nadziei nie może być polskiej wolności.

Beata Filipowicz

***"Co skraca mi czas ? - Działanie!
Co wydłuża go niemiłosiernie ? - Bezczytność!"***

Johann Wolfgang Goethe

GMINNE WIEŚCI

Kwartalnik Społeczno-Kulturalny Gminy Kamionka Wielka

Redaguje Zespół GOK. Redaktor naczelny, skład i grafika komputerowa - K. Ogorzałek

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej

Adres redakcji: 33-334 Kamionka Wielka, powiat nowosądecki,

tel/fax 18 445-60-29 www.gokkamionka.iaw.pl e-mail: gok@adres.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadesłanych tekstów, korekty i zmiany tytułów.

Nie odpowiadamy za treść ogłoszeń, a anonimów nie drukujemy.

„Mój sposób na nudę”

Po raz 30. Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej ogłosił Gminny Konkurs Plastyczny. Jednakże po raz pierwszy przyszło nam zorganizować konkurs w tak trudnym dla wszystkich okolicznościach - czasie trwania epidemii koronawirusa COVID-19. Stąd też temat konkursu: „Mój sposób na nudę”. Ze względu na bezpieczeństwo epidemiologiczne konkurs został ogłoszony on-line. Wzięła w nim udział dwudziestopięcioletnia grupa młodych artystów, która przedstawiła swój sposób spędzania czasu wolnego w domu podczas pandemii, kiedy szkoły są zamknięte. Przystane na konkurs prace świadczą o tym, że ich autorzy przedstawili w nich zróżnicowane i ciekawe sposoby zajęć na nudę. Na pochwałę zasługuje wykorzystanie różnych technik plastycznych.

Komisja konkursowa, której przewodził Kazimierz Ogorzałek, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury oceniła prace, nagradzając autorów, którzy zajęli najwyższe miejsca.

Kategoria 7 – 10 lat:

I miejsce Karolina Kościółek z Kamionki Wielkiej
 II miejsce Karolina Koziak z Boguszy
 III miejsce Kamila Kiełbasa z Mszalnicy
 III miejsce Faustyna Siedlarz z Boguszy
 Wyróżnienia: Tomasz Homoncik z Kamionki Wielkiej, Helena Pikuła z Kamionki Wielkiej i Amelka Gaborek z Mszalnicy.

Kategoria 11-15:

I miejsce Julia Pazgan z Mystkowa
 II miejsce Julia Michalik z Królowej Polskiej
 III miejsce Maciej Jawor z Mszalnicy
 Wyróżnienia: Aleksandra Poręba z Boguszy, Amelia Pikuła i Szymon Poremba z Kamionki Wielkiej.

(G.M.)

I miejsce Kategoria 11– 15 lat

I miejsce Kategoria 7 – 10 lat

Program „Moja woda”

Program skierowany jest do osób fizycznych, będących właścicielami lub współwłaścicielami nieruchomości, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, z uwzględnieniem domów nowo budowanych z kompletnym systemem orynnowania dachu (uwaga: na dzień składania dokumentów rozliczeniowych wymagane będzie potwierdzenie uzyskania pozwolenia na użytkowanie).

Finansowanie obejmuje zakup, montaż, budowę i uruchomienie instalacji, pozwalających na zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości objętej przedsięwzięciem, takich jak:

» przewody odprowadzające wody opadowe zebrane z rynien, wpustów do zbiornika nadziemnego, podziemnego, otwartego lub zamkniętego, szczelnego lub infiltracyjnego,

» instalacja rozsączająca,

» zbiornik retencyjny szczelny lub infiltracyjny

– zbiornik retencyjny nadziemny otwarty od 2 m³ pojemności,

– zbiornik retencyjny nadziemny

zamknięty od 1 m³ pojemności (w przypadku zbiorników o pojemności mniejszej niż 2 m³ wymagane jest, aby w ramach dofinansowania zostały zakupione minimum 2 szt.),

– zbiornik retencyjny podziemny zamknięty od 2 m³ pojemności, elementy do nawadniania lub innego wykorzystania zatrzymanej wody.

Dofinansowanie ma postać dotacji w wysokości do 80% kosztów kwalifikowanych, ale nie więcej niż 5 000 zł.

Nabór wniosków ma charakter ciągły w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 maja 2024 r. lub do czasu rozdysponowania puli środków.

Okres kwalifikowalności kosztów od 01.06.2020 r. do 30.06.2024 r. ale zadanie nie może być zakończone przed datą złożenia wniosku.

Wniosek należy złożyć w wersji papierowej i elektronicznej (wymagane jest złożenie obu wersji).

Kroki do uzyskania dofinansowania

1. Zapoznaj się dokładnie z regulaminem programu zamieszczonym poniżej.

2. Pobierz formularz wniosku zamieszczony poniżej. Uwaga! plik nie otwiera się w przeglądarce internetowej – należy go pobrać na dysk komputera i otworzyć wyłącznie w darmowej aplikacji Adobe Reader.

3. Wypełnij wniosek i upewnij się, czy wszystko zostało prawidłowo wypełnione klikając w prawym górnym rogu na pierwszej stronie wniosku przycisk „Weryfikacja formularza”.

4. Po zapisaniu prawidłowo wypełnionego wniosku (nie może zawierać pól oznaczonych kolorem czerwonym) prześlij wersję elektroniczną (tj. wypełniony plik PDF a nie skan) na adres moja.woda@wfos.krakow.pl. W tytule maila proszę wpisać „Moja woda imię i nazwisko wnioskodawcy”.

5. Wydrukuj wniosek i złóż w siedzibie Funduszu lub wyślij na adres: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie ul. Kanonicza 12, 31-002 Kraków

Piętka Katarzyna

Źródło: WFOŚiGW Kraków

Szanowni Rodzice, Drogie Dzieci!

Mamy ogromną przyjemność poinformować Was, że wróciliśmy po bardzo długiej przerwie – już od 25 maja NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE AKADEMIA UŚMIECHU oraz Klub Dziecięcy „Bobasek” są CZYNNIE.

Cieszymy się z tego powodu niezmiernie i z niecierpliwością oczekujemy teraz na Wasz powrót Kochane Dzieci.

Przedszkole oraz Klub Dziecięcy zostały dostosowane do wszystkich wytycznych zawartych w rozporządzeniu MEN oraz GIS, by zapewnić dzieciom należyłą ochronę i bezpieczeństwo podczas przebywania w naszej placówce.

Drodzy Rodzice,

by ochrona była na odpowiednim poziomie przeorganizowaliśmy również wejście do naszego budynku oraz wprowadziliśmy kilka zmian, jeśli chodzi o przyprowadzanie i odbieranie Waszych pociech.

Przypominamy również, iż Niepubliczne Przedszkole AKADEMIA UŚMIECHU oraz Klub Dziecięcy „Bobasek” czynne są w NOWYCH GODZINACH : 6:00 - 16:30

Przychodząc do Nas prosimy pamiętać również o:

- dezynfekcji dłoni
- maseczkach ochronnych

- zachowaniu dystansu społecznego (2 metry)

Informujemy, że z powodu pandemii rekrutacja na rok 2020/2021 trwa nadal MAMY JESZCZE KILKA WOLNYCH MIEJSC

Chętnych zapraszamy do kontaktu telefonicznego 784-264-577 lub e-mail niepubliczne.akademia@gmail.com

Zachęcamy również do odwiedzania naszego profilu na Facebooku – Niepubliczne Przedszkole AKADEMIA UŚMIECHU oraz Klub Dziecięcy „Bobasek”

Katarzyna Jabłońska

Zakupiono stroje regionalne

Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej aplikował w programie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „EtnoPolska 2020”.

W wyniku przeprowadzonej procedury konkursowej projekt GOK otrzymał dofinansowanie na zakup strojów dla Zespołu Regionalnego „Mszałniczanie”. To zadanie opiewa na kwotę 41 438 złotych, z czego dotacja Ministerstwa wynosi 38 000 zł.

Cieszy fakt pozyskania środków finansowych na zakup strojów dla zespołu, który działa już 40 lat, a posiadane kostiumy

w dużej części się już zużyły.

Zakupione stroje pozwolą zespołowi kultywować tradycje regionalne i zwiększą możliwości udziału w konkursach i festiwalach folklorystycznych.

Uroczystego przekazania nowych strojów dokonano w obecności wójta Andrzeja Stanka, pod koniec sierpnia br w sali narad Urzędu Gminy w Kamionce Wielkiej.

Kogo

Fot. Grzegorz Maciaś

Sukces SP w Mszalnicy

Warto brać udział w projektach. Potwierdza to zdobycie I miejsca przez Szkołę Podstawową w Mszalnicy w projekcie „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”.

Projekt „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, który po raz pierwszy został zrealizowany w 2003 r. z inicjatywy Zarządu Województwa Małopolskiego, jest odpowiedzią na apel Ojca Świętego Jana Pawła II, byśmy „dawali świadectwo miłosierdzia” i nieśli pomoc ludziom potrzebującym. Jego głównym celem jest uwrażliwienie młodego pokolenia na potrzeby innych, tworzenie podstaw wolontariatu w małopolskich szkołach oraz przygotowanie młodzieży do społecznego działania na rzecz potrzebujących oraz ukazanie im sposobu realizacji przesłania Ojca Świętego Jana Pawła II w życiu codziennym. Organizatorami projektu są: Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Krakowie.

W roku szkolnym 2019/2020 odbyła się XIII edycja tego projektu. Wśród szkół, których działania nakierowane są na niesienie pomocy drugiemu człowiekowi, jest Szkoła Podstawowa im. Bł. Karoliny Kózkówny w Mszalnicy. Szkolne Koło Caritas, którym z ramienia diecezji opiekuje się Ks. Józef Głowa, a działalnością kierują panie Renata Głowczyk i Marzena Pogwizd, funkcjonuje w Szkole 7 lat. W ramach wolontariatu uczniowie wraz ze swymi opiekunami uczestniczą w rekolekcjach i spotkaniach formacyjnych, przeprowadzają liczne akcje w szkole i poza nią, wspierają wiele inicjatyw, odpowiadając na potrzeby osób chorych, niepełnosprawnych i starszych. Szczególną opieką otaczają misje w krajach afrykańskich przy współpracy z ks. Sławomirem Kiebasą – misjonarzem pracującym do niedawna

w Republice Środkowoafrykańskiej. Wszystkie działania Szkolnego Koła Caritas prowadzone są na fundamencie nauczania Jana Pawła II. Hasło przewodnie brzmi: „Niebo przeżywać będę, dobrze czyniąc ludziom”.

W projekcie „Mieć wyobraźnię miłosierdzia” szkoła wzięła udział po raz pierwszy. Za wielość i różnorodność działań służących niesieniu pomocy drugiemu człowiekowi zdobyła I miejsce. To wyjątkowe wyróżnienie. Z pewnością cieszy docenienie pracy i wysiłku młodych ludzi na rzecz osób potrzebujących, ale jeszcze bardziej cieszy fakt, że zaan-

gażowanie się w projekt wzbogaciło życie szkoły o historie nowo poznanych ludzi, nowe doświadczenia, nowe wyzwania, a przy tym również wniosło wiele radości. Cieszyć może także nagroda główna – tygodniowy wyjazd uczniów do Rzymu. Jednak w tym roku, z uwagi na panującą w Europie sytuację epidemiczną, uczniowie otrzymali atrakcyjne nagrody rzeczowe.

Katarzyna Mężyk

Wakacje z GOK

Pomimo trudnej sytuacji, związanej z epidemią koronawirusa, Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej zorganizował dla dzieci w czasie wakacji warsztaty artystyczne. Przeprowadzone zostały w lipcu i sierpniu br. Na pierwszych zajęciach dzieci wykonały obraz z odbitych liści, które wcześniej pomalowały farbami. Tutaj dzieci wykazały się pomysłowością i fantazją przy doborze kolorów i kształtów liści. Na kolejnym spotkaniu uczestnicy wykonali flakon ze

szklanej butelki po wodzie mineralnej. Z prostych butelek ozdobionych sznurkami i innymi ozdobami, według własnych pomysłów uczestników, zostały wykonane oryginalne flakony. Na kolejnym spotkaniu dzieci wykonały „świnki skarbonki” z butelek po wodzie mineralnej. Na ostatnim zajęciu uczestnicy wykonali ramki na zdjęcia z drewnianych patyczków logopedycznych. Z wyślą o nowym roku szkolnym, wykonały też podział godzin, fantazyjnie ozdobiony,

według własnych pomysłów.

Te trudne zajęcia, w związku z zachowaniem szczególnej ostrożności sanitarnej, mimo wszystko upłynęły w serdecznej i wesołej atmosferze. Uczestnicy warsztatów nauczyli się kreatywności twórczej oraz wykorzystywania zużytych materiałów.

Tekst i fot. Grażyna Michalik

"Mszalniczanie trwają w tradycji"

Podczas tegorocznej, 57. edycji Festiwalu Tygodnia Kultury Beskidzkiej, odbywającego się w dniach od 25 lipca do 2 sierpnia, Zespół Regionalny „Mszalniczanie” zaprezentował swoją kapelę oraz żeńską i męską grupę śpiewaczą. Festiwal przebiegał pod hasłem „Trwajmy w tradycji”, a głównym warunkiem udziału w nim było nagranie autorskich filmików prezentujących muzykę i śpiew zespołu oraz przesłanie ich do szczegółowej oceny.

Decyzją Komisji Artystycznej, której przewodniczyła muzykolog Anna Borucka - Szotkowska, wśród czterech innych grup, męska grupa śpiewacza ZR „Mszalniczanie” została nagrodzona I równorzędnym miejscem. Kapela zespołu wraz z czterema innymi zespo-

łami również znalazła się na podium uzyskując jedno z III miejsc.

Tydzień Kultury Beskidzkiej od 1964 roku rokrocznie odbywa się w m.in. w Żywcu, Wiśle, Oświęcimiu i Makowie Podhalańskim. Jest jednym z największych Festiwali Folklorystycznych w Polsce i Europie. Zrzesza zespoły prezentujące unikatowe bogactwo muzyki ludowej, tańca, śpiewu oraz obrzędów charakterystycznych dla danych regionów etnograficznych.

W tym roku z powodu panującej pandemii i wynikających z niej obostrzeń, uczestnicy festiwalu i jego sympatycy nie mogli spotkać się osobiście, a sama impreza artystyczna odbyła się w większości za pośrednictwem Internetu. Jej przebieg można było obejrzeć na facebo-

kowym profilu TKB i na kanale „Youtube”.

Gratulujemy wszystkim nagrodzonym. Cieszymy się, że wspólnie i z tak wielkim zaangażowaniem pielęgnujemy naszą piękną tradycję ludową.

Natalia Janus

Zastępca Kierownika ZR Mszalniczanie

P.S. Ponadto warto dodać, że żeńska grupa śpiewacza ZR „Mystkowianie” nagrodzona została jednym z II miejsc, a w kategorii solistów instrumentalistów Józef Trojan z Kamionki Wielkiej otrzymał jedno z czterech III miejsc.

Redakcja

Lato w Dolinie Kamionki

Epidemia koronawirusa i obostrzenia służb sanitarnych spowodowały odwołanie imprezy „Lato w Dolinie Kamionki” w tym roku. Szkoda, bo impreza ta na stałe wpisała się w kalendarz głównych wydarzeń kulturalnych gminy i ma rzesze sympatyków. Mamy nadzieję, że w przyszłym roku będzie możliwość spotkania się na jubileuszowym 40. „Lecie w Dolinie Kamionki”.

A tymczasem przedstawiamy migawki imprezy z poprzednich lat. Przypominamy artystów, którzy poprzez swoje koncerty na scenie „Lata...” budowali atmosferę i poziom tej imprezy.

Fot: M. Bieszczad, K. Ogorzałek
(c.d. str. 32)

Zespół "Kamionczanki" 1981 r.

Zespół Regionalny ZPM z Tarnowa 1987 r.

Andrzej Sikorowski 1993 r.

"Lato..." w Kamionce Gómej 1987 r.

Zespół z Ukrainy 2002r.

Zespół z Danii 2004 r.

Krystyna Giżowska 1996 r.

Tomasz Szwed 1998 r.

A. Górszczyk - autor nazwy imprezy 2004 r.

Wawele 2006 r.

Andrzej Rosiewicz 2007 r.

Gang Marcela 2008 r.

Lachersi 2014 r.

Kordian 2017 r.

Hakuma Matata 2015 r.

Zespół z Serbii 2014 r.

Andrzej Cierniewski 2019 r.

Zespół "Ciupaga" 2018 r.